

Sygn. akt VII U 309/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 września 2015 roku.

Sąd Okręgowy w Lublinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie: Przewodniczący Sędzia S.O. Ewa Gulska

Protokolant starszy protokolant Anna Łempicka

po rozpoznaniu w dniu 03 września 2015 roku w Lublinie

sprawy J. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania J. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 26 stycznia 2015 roku znak (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i przyznaje J. D. prawo do emerytury od dnia (...) roku

Sygn. akt VII U 309/15

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 26 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych oddział w L. odmówił J. D. prawa do emerytury na podstawie przepisów ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2015 r., poz. 748) oraz na podstawie przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. z 1983 r., Nr 8, poz. 43 ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że wnioskodawca nie osiągnął odpowiedniego wieku do nabycia wcześniejszych uprawnień emerytalnych, udowodnił wymagany, co najmniej 25-letni okres składkowy i nieskładkowy, a na wymagany 15 – letniego okres pracy w szczególnych warunkach wykazała jedynie 13 lat, 5 miesięcy i 20 dni pracy w takich warunkach (decyzja – k. 32 a.e.).

J. D. wniósł odwołanie od tej decyzji zaskarżając ją w całości i domagając się przyznania mu prawa do emerytury. Skarżący podniósł, że oprócz okresów uwzględnionych przez ZUS pracował w warunkach szczególnych również od dnia 14 listopada 1977 roku do 9 kwietnia 1985 roku jako kierowca samochodu ciężarowego w Przedsiębiorstwie (...) w L., Oddział w P. (odwołanie – k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy domagał się jego oddalenia. W uzasadnieniu podnosił argumenty leżące u podstaw zaskarżonej decyzji, wskazując jednocześnie iż nie uwzględni zatrudnienia wnioskodawcy w (...) Nr(...) ponieważ nie przedstawił on świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych za ten okres a jedynie ogólne świadectwo pracy (odpowiedź na odwołanie - k. 3 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

J. D. urodził się w dniu (...). Wnioskodawca w chwili składania wniosku nadal był zatrudniony, był również członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, jednak równocześnie z wnioskiem o emeryturę złożył wniosek o przekazania środków zgromadzonych na rachunku w OFE na dochody budżetu państwa (bezsporne)

W dniu 15 stycznia 2015 roku wnioskodawca złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury w obniżonym wieku. Do wniosku dołączył dokumenty dotyczące zatrudnienia i wynagrodzenia, w tym m.in świadectwo pracy z dnia 17 maja 2001 roku z Przedsiębiorstwa (...) w L. za okres od 14 listopada 1977 roku do 9 kwietnia 1985 roku, z którego wynikało, iż zatrudniony był w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego (k. 9 a.e.).

Rozpatrując powyższy wniosek, na podstawie zgromadzonych dokumentów, Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, że wnioskodawca udowodnił na dzień 1 stycznia 1999 roku łącznie 27 lat i 22 dni okresów składkowych i nieskładkowych (w tym 26 lat, 10 miesięcy i 7 dni okresów składkowych i 2 miesiące i 15 dni okresów nieskładkowych). Nadto uznano, iż wnioskodawca udowodnił okres zatrudnienia w warunkach szczególnych wynoszący 13 lat, 5 miesięcy i 20 dni. Okresu od 14 listopada 1977 roku do 9 kwietnia 1985 roku udokumentowanego jedynie świadectwem pracy nie uwzględniono (decyzja – k. 32 a.e., raport uprawnień – k. 31 a.e.).

Sąd ustalił iż wnioskodawca od dnia 14 listopada 1977 roku został zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P., w Dziale (...) na stanowisku kierowcy, początkowo na dwutygodniowy okres próbny, następnie okres wstępny do 28 listopada 1978, a potem na czas nieokreślony. Na tym stanowisku pracował przez cały okres zatrudnienia, aż do 9 kwietnia 1985 roku, kiedy to na zasadzie porozumienia między zakładami pracy przeszedł do pracy w (...) w P., do Działu (...) na stanowisko kierowcy autobusu. W tym okresie jedynie na okres od 24 lipca 1979 roku do 2 sierpnia 1979 roku wnioskodawca przesunięty był na stanowisko mechanika napraw pojazdów samochodowych (kserokopia akt osobowych k. 35-48 a.s.).

Wnioskodawca, w tym okresie zatrudnienia kierował wyłącznie samochodami o ciężarze całkowitym wynoszącym ponad 3,5 tony, w tym wywrotkami. Przedsiębiorstwo posiadało wówczas tylko samochody ciężarowe. Przewoził materiały sypkie – cement, piach, nawozy, ziemię na budowy, pracował przy budowie dróg – woził asfalt. Jeździł również w tzw. akcjach buraczanych przewożąc buraki cukrowe. W razie awarii zawsze był jakiś zamienny samochód, a samochód uszkodzony naprawiano w warsztacie naprawczym – tam zatrudnieni byli inni pracownicy, kiedy natomiast była konieczność zatrudnienia wnioskodawcy przy naprawie samochodu, wówczas kierowany był na inne stanowisko – w czasie jego zatrudnienia zdarzyła się jedna taka sytuacja, kiedy przeniesiono wnioskodawcę na okres 10 dni na stanowisko mechanika. Kierowcy nie zajmowali się również załadunkiem ani rozładunkiem, do tych czynności zatrudnieni byli inni pracownicy (wyjaśnienia i zeznania wnioskodawcy k. 17v i 49v a.s., zeznania świadków S. P. – k. 18 a.s. oraz S. W. – k. 18-18v a.s.).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, a także zeznań świadków i zeznań samego wnioskodawcy. Sąd uznał za wiarygodne zgromadzone w aktach sprawy dokumenty, gdyż nie były one kwestionowane przez strony i nie budziły wątpliwości Sądu, zatem brak było podstaw od odmawiania im waloru wiarygodności.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawcy J. D. jako spójne, logiczne i zgodne z treścią dokumentów zgromadzonych w postępowaniu oraz zeznaniami świadków – S. P. i S. W.. Należy podkreślić, iż przesłuchani w sprawie świadkowie są osobami obcymi dla wnioskodawcy, byli zatrudnieni razem z nim w (...) w P. w Dziale (...). Obydwaj świadkowie pracowali na stanowiskach kierowcy samochodu ciężarowego. Tym samym dysponowali oni możliwością dokonania bezpośrednich i dokładnych spostrzeżeń, co do rodzaju wykonywanych przez wnioskodawcę czynności. Zeznania tych świadków były jasne, logiczne, wzajemnie spójne oraz zgodne z dowodami z dokumentów. Złożone zostały przez osoby nie zainteresowane wynikiem sprawy. Wykonywali więc te same obowiązki co wnioskodawca. S. W. otrzymał prawo do emerytury w obniżonym wieku z tytułu pracy w warunkach szczególnych, S. P. nie osiągnął zaś jeszcze wieku 60 lat.

W związku z powyższym uznać należy, że odwołujący się, w okresie od 14 listopada 1977 roku do 9 kwietnia 1985 roku stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony.

Odwołanie wnioskodawcy jest zatem zasadne i zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 24 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz. U. z 2009 roku, Nr 153, poz. 1227 ze zm.) ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku emerytalnego, wynoszącego co najmniej 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn. zastrzeżeniem art. 46, 47, 50, 50a i 50e i 184.

Wnioskodawca nie ukończył 65 lat, zatem nie spełnia warunków niezbędnych do ustalenia prawa do emerytury w oparciu o powołany przepis.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity: Dz. U. 2013 r., poz. 1440 ze zm.), mężczyznom urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27. Emerytura taka przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Ustęp 2 artykułu 32 stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia. Zgodnie z ustępem 4 wiek emerytalny, o którym mowa w ust. 1, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom wymienionym w ust. 2 przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych.

Zgodnie z § 2 ust.1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zm.) okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w rozporządzeniu są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku pracy. Według § 3 cytowanego rozporządzenia za okres zatrudnienia wymagany do uzyskania emerytury, zwany dalej „wymaganym okresem zatrudnienia”, uważa się okres wynoszący 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, liczony łącznie z okresami równorzędnymi i zaliczanymi do okresów zatrudnienia. Natomiast § 4 ust. 1 rozporządzenia stanowi, że pracownik, który wykonywał prace w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki:

1. osiągnął wiek emerytalny wynoszący: 55 lat dla kobiet i 60 lat dla mężczyzn,
2. ma wymagany okres zatrudnienia, w tym, co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Okresami pracy uzasadniającymi prawo do świadczeń na zasadach określonych w przepisach są okresy, w których praca w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze jest wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, obowiązującym na danym stanowisku pracy. Okoliczności te stwierdza zakład pracy.

W myśl § 21 ust. 4 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz.U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) zaświadczenie zakładu pracy powinno stwierdzać charakter i stanowisko pracy w poszczególnych okresach oraz inne okoliczności, od których jest uzależnione przyznanie takiej emerytury lub renty z tytułu zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, jednakże jak wyżej wskazano, ograniczenia takie nie obowiązują w postępowaniu sądowym.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy pozwolił na przyjęcie, iż wnioskodawca w okresie od 14 listopada 1977 roku do 9 kwietnia 1985 roku jako kierowca samochodów ciężarowych o ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Według wskazanego rozporządzenia była to praca określona w wykazie A Dział VIII poz. 2 - Prace kierowców samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony, specjalizowanych, specjalistycznych (specjalnych), pojazdów członowych i ciągników samochodowych balastowych, autobusów o liczbie miejsc powyżej 15, samochodów uprzywilejowanych w ruchu w rozumieniu przepisów o ruchu na drogach publicznych, trolejbusów i motorniczych tramwajów.

Z materiału dowodowego sprawy, głównie zaś z powołanych zeznań wnioskodawcy i świadków, wynika w sposób nie budzący wątpliwości, że zaskarżona decyzja organu rentowego jest błędna. Charakter zatrudnienia wnioskodawcy na stanowisku kierowcy samochodu ciężarowego powyżej 3,5 tony w pełnym wymiarze czasu pracy odpowiada warunkom wskazanym w powołanych przepisach prawa.

Podkreślić należy, że brak świadectwa wykonywania pracy w warunkach szczególnych nie oznacza, iż wnioskodawca nie wykonywał pracy o tym charakterze i w konsekwencji nie przysługuje mu świadczenie emerytalne. Postępowanie dowodowe przeprowadzone w sprawie niewątpliwie wykazało, iż wnioskodawca pracował stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku kierowcy samochodów ciężarowych o dopuszczalnym ciężarze całkowitym powyżej 3,5 tony w spornym okresie – tj. 22 lata i 5 miesięcy

W tej sytuacji należy uznać, że wnioskodawca spełnia warunki do przyznania świadczenia. W dniu (...) roku ukończył 60 rok życia, legitymuje się wymaganym, ponad 25-letnim okresem składkowym i nieskładkowym, w tym okresem pracy w warunkach szczególnych wynoszącym na dzień 1 stycznia 1999 roku - 7 lat, 4 miesiące i 15 dni (po wyłączeniu 10 dni przeniesienia na stanowisko mechanika). Łącznie z okresami uwzględnionym przez ZUS tj. 13 latami, 5 miesiącami i 20 dniami łączny staż pracy w warunkach szczególnych J. D. wynosi 20 lat, 10 miesięcy i 5 dni

W tym stanie rzeczy Sąd zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał J. D. prawo do emerytury od dnia (...) roku, tj. od daty ukończenia 60 lat.

Tak więc na mocy wyżej powołanych przepisów i art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł jak w wyroku.